

Året Var

Året Var DHF:s FÖRTECKNING ÖVER ÅRTAL I DALARÖS HISTORIA har tagits fram med hjälp av uppgifter tagna ur litteratur som berör Dalarö, sökning via Internet och med hjälp av boende på Dalarö.

**Detta är en fördjupning
av händelsen år**

Se nästkommande sidor

På påskafton 1712 kom Johan **Runius** till Dalarö för att stanna där över helgen, hos ... Han berättar om detta i en lång dikt som heter **Friskens och Runi resa** till Dalarö.

Med herr Baumans Friska måg
for jag runt omkring kompassen,
dock så att jag alltid såg
bergen och den gröna vassen.
Vill jag aldrig vara frö,
om på större sjö
jag till någon ö
livet vågar,
ty jag frågar
efter giftas mer än dö.

Men vår beckhäst var så lam,
att vi ej förrn andra dagen
efter fyra beten fram
hinte, klockan nie slagen.
Stego vi då av vår häst,
gingo in därnäst.
Värden var till gäst,
men hans kvinna,
vår värdinna,
tro fritt, var ej uteläst.

Fägnad kom oss strax emot.
Vad var det? Jo, töva lite!
Vänlig min och magebot
i det skönsta aquavitæ.
Detta var den första skåln
och en sup på åln,
varmed mor i gåln
lät oss känna,
hon kund' bränna
och kurerä feta kåln.

Brännvinsbröd var fint på trån.
Minns, fru Lisa lät oss smaka
i de delikatske rån,
att hon också kunde baka.
Ja, en morgonvard så rar,
som hon åt oss bar,
plär min mor och far
endast bruka
för de sjuka
och på stora högtidsdar.

Tidegården gick nu på;
vi ock gingo dit tillika.
Aldrig nånsin förr än då
hörde jag nån fisk predika.
Men jag märker Torsken kan
mer än någon ann,
ty tro fritt att han
talte mustigt,
sjungde lustigt,
ja, han dundra som en man.

Sen vi hållit högtidsmål
och i kyrkjan blivit kloka,
bar det hem till supå kål
och se åt, om mor lärt koka.
Minns, hon kunde detta ock
som den bästa kock.
Hon bad äta; dock
ville maten
själv ur faten
i oss, utan trug och lock.

Nu var till ett präktigt hus
en god grundval lagd att byggja,
jag skull sagt: ett mäktigt rus;
skull nu visa, hon kund' bryggja,
och som denne byggningssak
stod i stilla mak
utan gny och brak
bäst i gården,
hem kom värden
och halv till att göra tak.

Du skallt veta, ho du äst,
att han är en lustig ture,
och om du vill bli hans gäst,
måst du spela kuckulure.
Du får inte bli nån sik
eller bruka svik,
öl och vin tillik
han dig giver,
tills du bliver
brödromen fast mycket lik.

När man länge armen krökt,
yttra sig de goda tankar.
Jag har detta själv försökt.
Förr än vi tömt ut ett ankar,
fick jag det jag efterfor,
till min ära stor,
av en inspektor,
en barmhärtig,
öppenhjärtig,
trogen, kär och såter bror.

Mig är tiden allt för trång
att beskriva hela påskan,
andr' och fjärd'dags kyrkjegång
och hur där vi hörde åskan,
hur vi spelte, hur vi log,
hur vi for till skog,
hur vi noten drog
och fick stickor,
hur för flickor
örngott vi i famnen tog.

Summa: För en spelkamrat
fanns där brädspel, kort och bricka,
för en hungrig fanns där mat,
för en törstig fanns där dricka,
vackra ögon för vår syn,
dunder uti skyn,
lust i hela byn,
utan pengar
blöta sängar
för en sömnig ögnebryn.

Fyra dagar var jag där,
vet dock ej, hur det sig rimmar,
som mitt tycke likväl svär,
att det knappt var fyra timmar.
Kom man Stockholm fritt och döm
för ett slätt beröm,
om man är så öm,
att man saknar,
när man vaknar,
kärnan av en ljuvlig dröm.

Stockholm måste vara kärt,
fast jag ingen hustru Bengta
hade, den mig kunnat lärt
efter dess caresser längta.
Ty till Stockholm trädde jag
från ett sådant lag,
där jag med behag
hos min kvicka
lilla flicka
önskat bli till domedag.

Vem är den? En skälm som vet,
men jag hoppas hon är ärlig.
Nog därom, kom du förtret,
och du återfärd besvärlig!
Hur gick den? Jo, jo, min bror,
när man lyckan tror;
bonden flitigt ror,
hästar tingas,
föttren tvingas
till att flitigt nöta skor.

Jag for fort på märren min;
Friskens kusk den var en hona,
och som han på kärran sin
satt, vill' han sin handskar skona,
stack han då, den mannen arm,
händren, att bli varm,
uti kuskens barm
uppå skogen.
Jag i krogen
stod och vänte, full med harm.

Var då viss, att resan står
uppå makalösa fötter.
Stor sak att du lite går;
det gör gott, fast du blir trötter.
Sen kan du väl åka få,
din kamrat också.
Vill det ej förslå,
fort på märren,
en på kärran,
sist bli knektar bägge två.

Detta var nu så ett tåg,
upptåg tänkt' jag det skull bliva;
det var ock min stora håg
om alltsammans bättre skriva.
Likväl är det nu så hänt,
att man detta sänt
till ett monument
och en visa
åt fru Lisa,
fast hon bättre har förtjänt.

Lyssna

<https://www.youtube.com/watch?v=fIYwqcLgJl4>

